T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/667
KARAR NO : 2017/724
KARAR TR : 27.11.2017

ÖZET : Davacıya çıkarılan tebligatın, davalı idare çalışanı tarafından tebliği sırasında gerekli özenin gösterilmeyerek usulsüz olarak yapıldığından bahisle uğranıldığı ileri sürülen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E.O.
Davalı : Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi
Vekili : Av. F.K.

O L A Y :Davacı dava dilekçesinde özetle; adli soruşturma ve yargılamalar sırasında davalı idare tarafından hatalı tebligat işlemleri sebebiyle uğranıldığı ileri sürülen 1.000,00 TL maddi, 1.000,00 TL manevi zararın tazmini istemiyle aleyhine idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi vekili süresi içerisinde verdiği cevap dilekçesinde görev itirazında bulunmuştur.

İSTANBUL 13. İDARE MAHKEMESİ 19.7.2017 gün E:2017/588 sayı ile, adli makamlarca, dava ya da takibin muhataplarına yapılan tebligatların doğru ve güvenli bir şekilde adrese teslimi ve bu kapsamdaki işlerin denetlenmesi PTT Genel Müdürlüğü'nün kamu hizmeti kapsamındaki görevleri arasında olduğu; özellikle adli makamlarca yapılan tebligatlarla ilgili 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 1. ve geçici 1. maddeleri ile 5584 Sayılı Posta Kanunu'nun 1. ve 2. maddeleri dikkate alındığında; davalı idarenin adli tebligatlarla ilgili faaliyetleri tekel şeklinde yürütülen kamusal bir faaliyet olduğundan, bu görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesi hizmet kusuru niteliğinde olduğu, dolayısıyla İdare'nin hatalı tebligat işleminden kaynaklı zararlardan dolayı açılan davanın; İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2/1 -b maddesi gereğince idari yargının görev alanında bulunduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı PTT Genel Müdürlüğü vekilinin adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine dava dosyası örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI Davanın, davalı PTT idaresinin emrinde çalışan posta dağıtıcısının davalı idarenin yüklendiği resmi tebligatların yapılması işini görevinin gereklerine uygun yapmaması sonucu davacının aleyhine ve haksız olarak özel hukuka ait bir işlem tesisi ile maddi zararın yol açıldığı iddiasına dayandığını, 4000 Sayılı Kanun ile değiştirilen 406 sayılı Yasa'nın 1. Maddesinde "(Değişik fikra: 05/11/2008-5809 S.K./67.mad) Posta ve telgraf tesis ve işletilmesine ilişkin hizmetler T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünce (PTT), telekomünikasyon hizmetleri ise yetkilendirilen işletmeciler tarafından yürütülür." hükmüne yer verildiğini, 4502 sayılı kanun ile de kurum isminin "Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü" adını aldığını, davalı kurumun 22.02.2000 tarih ve 236972 sayılı resmi gazetede yayınlanan ana statü'nün 3. Maddesinin 1 numaralı bendinde bu Ana Statü ile Genel Müdürlüğün tüzel kişiliğe sahip faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir kamu iktisadi kuruluşu olduğunun belirtildiğini, 233 sayılı KHK ve Ana Statü ile özerk bir tarzda ve ekonomik gereklere uygun olarak karlılık ve verimlilik esaslarına göre yönetilmesi öngörülen iktisadi faaliyetleri bakımından özel hukuk hükümlerine tabi olduğu, davalı kuruluşun tebligat işlemini hatalı yapmasından dolayı uğranılan zararın tazmini nedeniyle açılan benzer davalarda, Uyuşmazlık Mahkemesinin verdiği 9.5.2016 tarih E.-K.2016/218-264 sayılı kararında da açıklandığı üzere, belirtilen yasal düzenlemeler karşısında, olayda bir idari işlem ya da eylemden doğmuş bir zarar söz konusu olmadığından, posta alıcısının uğradığı zarardan dolayı Kuruluşun tazmin yükümlülüğünün saptanmasına ilişkin olarak açılan davanın, özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinin görevli olduğu görüşüne yer verilmekle, 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 27.11.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Başsavcısı'nca 10.maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

I-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava; davacıya çıkarılan tebligatın, davalı idare çalışanı tarafından tebliği sırasında gerekli özenin gösterilmeyerek usulsüz olarak yapıldığından bahisle uğranıldığı ileri sürülen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

17.07.1953 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6145 sayılı Kanun ile "Türkiye Cumhuriyeti Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi" kurulmuş; 1924 tarih ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 10.6.1994 tarih ve 4000 sayılı Kanun'la değiştirilen 1. maddesi ile, posta ve telgraf tesis ve işletmesine ilişkin hizmetler Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce (P.İ), telekomünikasyon hizmetleri ise Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından yürütülecek şekilde yeniden yapılandırılmış; 27.1.2000 tarih ve 4502 sayılı Kanun ile de "Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf

Teşkilatı Genel Müdürlüğü" adını almış olup, 22.2.2000 tarih ve 23972 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ana Statü'nün "Hukuki Bünye" başlıklı 3. maddesinin 1 numaralı bendinde, bu Ana Statü ile teşkil olunan Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü'nün, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir Kamu İktisadi Kuruluşu olduğu belirtilmiş ve aynı maddenin 2 numaralı bendinde de, 233 sayılı KHK ve bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabi bulunduğuna işaret edilmiştir.

Buna göre, Posta ve Telgraf Teşkilatı, tekel kapsamında kamu hizmeti yürüten, tüzel kişiliğe sahip bir kamu kuruluşu ise de, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Ana Statü ile, özerk bir tarzda ve ekonomik gereklere uygun olarak kârlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda yönetilmesi amacıyla, iktisadi faaliyetleri bakımından özel hukuk hükümlerine tabi kılındığı açıktır.

Bu durumda, posta hizmetini yürüten Kuruluş ile bu hizmetten yararlananlar arasındaki hukuki ilişkinin, Kuruluşun günlük iktisadi faaliyetlerinden doğan bir özel hukuk ilişkisi niteliğini taşıdığında kuşkuya yer yoktur.

Öte yandan, 2.3.1950 tarih ve 5584 sayılı Posta Kanununun yerini alan 9.5.2013 tarih ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi kurulmuş olup, Kanun'un '' Kuruluş '' başlıklı 21.maddesinde; '' (1) Bu Kanun ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümleri hariç olmak üzere 6102 sayılı Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi unvanı altında bir anonim şirket kurulmuştur.

(2) PTT'nin sermayesinin tamamı Hazineye aittir. Hazine Müsteşarlığının mülkiyet hakkı ile kâr payı hakkı saklı kalmak üzere ve kanunun pay sahipliğinden kaynaklanan bütün mali hakları Hazine Müsteşarlığında kalmak kaydıyla Hazine Müsteşarlığının PTT'deki pay sahipliğine dayanan oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkileri Bakanlık tarafından kullanılır. Bu hak ve yetkilerin kullanımına ilişkin her türlü mali ve hukuki sorumluluk Bakanlığa aittir.

(3) PTT, bu Kanun ve 6102 sayılı Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine göre Kalkınma Bakanlığının görüşü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın uygun görüşü alınarak hazırlanan esas sözleşmesinin Genel Kurul tarafından onaylanmasını müteakip yapılacak tescil ve ilan ile faaliyete geçer. Esas sözleşmede yapılacak değişikliklerde Kalkınma Bakanlığının görüşü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın uygun görüşü aranır. 6102 sayılı Kanunun ayni ve nakdî sermayesinin vaz'ına müteallik hükümleri ile 414 üncü madde hükmü PTT hakkında uygulanmaz.

(4) 16/7/1965 tarihli ve 697 sayılı Ulaştırma ve Haberleşme Hizmetlerinin Olağanüstü Hallerde ve Savaşta Ne Suretle Yürütüleceğine Dair Kanun ile millî güvenlik ve kamu düzeni gerekleri ve sıkıyönetim ve seferberlik hâllerinde posta hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin özel kanunların hükümleri saklıdır. '' hükümleri,

(5) (Ek: 10/9/2014 - 6552/139 md.) T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi işyerleri hakkında; 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 3 üncü maddesi ve 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.'' hükümleri,

Faaliyet Konuları ve Nitelikleri '' başlıklı 22.maddesinde;(1) PTT; yurt içinde ve yurt dışında her türlü taşımacılık hizmetlerini de içerecek şekilde posta, koli, kargo ve lojistik hizmetleri, pul basımı ve satımı, denetlemeye ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa tabi olmaksızın, anılan Kanun kapsamında belirtilen faaliyet konuları ile ilgili olarak bankalarla yapacağı sözleşmeler doğrultusunda bankalara destek hizmeti, parasal posta hizmeti, ödeme hizmeti sunma, adres bilgi kayıt sistemi ve elektronik sertifika hizmet sağlayıcılığı, elektronik ortam dâhil her türlü tebligat ve telgraf hizmetine ilişkin faaliyetler ile esas sözleşmesinde belirlenen diğer faaliyetleri yürütür.

(2) PTT, 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine tabidir.

(3) PTT'nin teşkilatı, sermaye miktarı, hisseleri, hesapları ve kârın dağıtımına ilişkin esaslar esas sözleşmesinde gösterilir.

(4) PTT'nin yurt içinde ve yurt dışında şirket kurma veya kurulu bulunan şirketlere ortak olmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

(5) PTT, uluslararası birlik ve kuruluşların çalışmalarında, işletmeci olarak posta sektörünü temsil etmeye ve protokol yapmaya yetkilidir. '' hükümleri yer almakta olup,

'' Sorumluluk, Başvuru Hakkı ve Zamanaşımı '' başlıklı 29.maddesinde de; '' (1) Hizmet akdiyle görev yapan işçiler hariç diğer PTT çalışanları ve acenteleri, PTT'nin paralarına ve para hükmündeki evrak ve senetlerine ve diğer mevcutlarına karşı işledikleri suçlar ile bilanço, tutanak, rapor ve benzeri her türlü belge ve defterleri üzerinde işledikleri suçlar ve ifa ettikleri görevlerinden doğan suçlardan dolayı kamu görevlisi gibi cezalandırılır.

(2) PTT hizmetleri ile ilgili olarak herhangi bir talepte bulunmak ve PTT'nin sorumlu olduğu hâllerde dava etme hakkı o hizmetten yararlanana aittir.

(3) PTT hizmetleri ile ilgili olarak talepte bulunma ve dava açma hakkı faaliyet konusu işlemin tesisi tarihinden itibaren bir yılın sonunda zamanaşımına uğrar. Bu süre, PTT'ye başvuru ile kesilir ve yapılan inceleme ve araştırmaların sonucunun ilgililere bildirildiği tarihte kesildiği yerden yeniden başlar. Bu süre yeni bir başvuru ile tekrar kesilmez.

(4) PTT anlaşmazlık konusu olmayan posta hizmetine ait evrakı iki yıl saklamak zorundadır. Ancak mahkemeye, icra dairesine ve kanunla yetkili kılınmış mercilere başvurulduğunun tebliğ edilmesi hâlinde, anlaşmazlık konusu evrak ihtilaf sonuçlanıncaya kadar saklanır.

(5) Mahkemeye, icraya ve kanunla yetkili kılınmış mercilere başvurulması hâlinde zamanaşımı süresi hariç genel hükümler uygulanır.'' hükümleri yer almaktadır.

Belirtilen yasal düzenlemeler karşısında, olayda bir idari işlem ya da eylemden doğmuş bir zarar söz konusu olmayıp, posta alıcısının uğradığı zarardan dolayı Kuruluşun tazmin yükümlülüğünün saptanmasına ilişkin bulunan davanın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi vekilinin görev itirazının İstanbul 13. İdare Mahkemesince verilen 19.7.2017 gün E:2017/588 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi vekilinin görev itirazının İstanbul 13. İdare Mahkemesince verilen 19.7.2017 gün E:2017/588 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 27.11.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Ahmet Tevfik ERGİNBAY
	Üye	Üye	Üye
	Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Süleyman Hilmi AYDIN	Turgay Tuncay VARLI